

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

6. rujna 2013.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv Irana s ciljem sprječavanja širenja nuklearnog oružja – Zamrzavanje financijskih sredstava – Obveza obrazlaganja – Pravo na obranu – Pravo na učinkovitu sudsku zaštitu – Očita pogreška u ocjeni – Pravo vlasništva – Proporcionalnost“

U predmetu T-434/11,

Europäisch-Iranische Handelsbank AG, sa sjedištem u Hamburgu (Njemačka), koji su zastupali S. Ashley, S. Gadhia, *solicitors*, H. Hohmann, *avocat*, D. Wyatt, *QC*, i R. Blakeley, *barrister*, a potom S. Ashley, H. Hohmann, D. Wyatt, R. Blakeley, S. Jeffrey i A. Irvine, *solicitors*,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju F. Naert i R. Liudvinaviciute-Cordeiro, u svojstvu agenata,

tuženika,

koje podupiru

Europska komisija, koju su zastupali E. Paasivirta i S. Boelaert, a potom E. Paasivirta i M. Konstantinidis, u svojstvu agenata,

i

Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske, koju zastupaju S. Behzadi-Spencer, A. Robinson i C. Murrell, u svojstvu agenata, uz asistenciju J. Swifta, *QC*, i R. Palmera, *barrister*,

intervenijenti,

povodom zahtjeva za poništenje, kao prvo, Odluke Vijeća 2011/299/ZVSP od 23. svibnja 2011. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 136, str. 65.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 9., str. 197.), kao drugo, Uredbe Vijeća (EU) br. 503/2011 od 23. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 136, str. 26.), kao treće, Odluke Vijeća 2011/783/ZVSP od 1. prosinca 2011. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 319, str. 71.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 11., str. 104.), kao četvrto, Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1245/2011 od 1. prosinca 2011. o provedbi Uredbe (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 319, str. 11.), i, kao peto, Uredbe Vijeća (EU) br. 267/2012

* Jezik postupka: engleski

od 23. ožujka 2012. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 961/2010 (SL L 88, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 194.), u dijelu u kojem se ti akti odnose na tužitelja,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

u sastavu: I. Pelikánová, predsjednica, K. Jürimäe (izvjestiteljica) i M. van der Woude, suci,

tajnik: N. Rosner, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 20. veljače 2013.,

donosi sljedeću

Presudu¹

Okolnosti spora [omissis]

Postupak i zahtjevi stranaka

- 18 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 3. kolovoza 2011. tužitelj je pokrenuo ovaj postupak.
- 19 Zasebnim aktom koji je istog dana podnio tajništvu Općeg suda tužitelj je zatražio da se o podnesenoj tužbi odluči u ubrzanom postupku u skladu s člankom 76.a Poslovnika Općeg suda. Rješenjem od 12. rujna 2011. predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odbio je taj zahtjev.
- 20 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 27. listopada 2011. i 14. studenoga 2011. Europska komisija i Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske zatražile su intervenciju u potporu zahtjevu Vijeća. Predsjednik četvrtog vijeća Općeg suda odobrio je te intervencije rješenjem od 23. siječnja 2012.
- 21 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 19. siječnja 2012. tužitelj je zatražio da mu se omogući da preinači svoj zahtjev u skladu s činjenicom donošenja akata od 1. prosinca 2011. Odlukom od 12. ožujka 2012. četvrto vijeće Općeg suda odobrilo je podnošenje podneska o izmjeni tužbenog zahtjeva i tužbenih razloga te je u tom smislu tužitelju odredilo rok koji je istekao 23. travnja 2012.
- 22 Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 23. travnja 2012. tužitelj je preinačio svoj tužbeni zahtjev i tužbene razloge u skladu s činjenicom donošenja akata od 1. prosinca 2011. (u daljnjem tekstu: prva preinaka tužbenog zahtjeva).
- 23 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 27. travnja 2012. tužitelj je ponovno preinačio svoj tužbeni zahtjev i tužbene razloge u skladu s činjenicom donošenja Uredbe br. 267/2012. (u daljnjem tekstu: druga preinaka tužbenog zahtjeva).
- 24 Aktima podnesenima tajništvu Općeg suda 20. lipnja 2012. i 25. lipnja 2012. Europska komisija i Ujedinjena Kraljevina podnijele su svoja očitovanja na prvu i drugu preinaku tužbenog zahtjeva.

1 — Reproducirani su samo dijelovi presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

- 25 Na temelju izvještaja suca izvjestitelja, Opći sud (četvrto vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je, u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih člankom 64. Poslovnika, strankama postavio pitanja u pisanom obliku, na koja su one odgovorile u određenom roku.
- 26 Na raspravi 20. veljače 2013. saslušana su izlaganja stranaka i njihovi odgovori na postavljena usmena pitanja Općeg suda.
- 27 Tužbom te prvom i drugom preinakom tužbenog zahtjeva tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi s trenutačnim učinkom pobijane akte u dijelu u kojem se ti akti odnose na tužitelja;
  - utvrdi da se članak 20. stavak 1. točka (b) Odluke 2010/413, članak 16. stavak 2. Uredbe br. 961/2010 te članak 23. stavak 2. Uredbe br. 267/2012 na njega ne primjenjuju;
  - naloži Vijeću snošenje troškova.
- 28 Vijeće, koje podupire Komisija, od Općeg suda zahtijeva da:
- kao glavni zahtjev, odbije tužbu kao neosnovanu;
  - podredno, u slučaju poništenja, utvrdi da učinci odluka 2011/299 i 2011/783 ostaju na snazi sve dok ne nastupe učinci poništenja provedbene Uredbe br. 503/2011, provedbene Uredbe br. 1245/2011 i Uredbe br. 267/2012 te da ne poništi s trenutačnim učinkom te uredbe;
  - naloži tužitelju snošenje troškova.
- 29 Ujedinjena Kraljevina od Općeg suda zahtijeva da odbije tužbu kao neosnovanu.

Pravo [omissis]

Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja, prava na obranu i prava na učinkovitu sudsku zaštitu [omissis]

Prvi dio tužbenog razloga, koji se odnosi na povredu obveze obrazlaganja [omissis]

Drugi dio tužbenog razloga, koji se temelji na povredi prava na obranu i prava na učinkovitu sudsku zaštitu [omissis]

– Mogućnost da se tužitelj pozove na načelo poštovanja prava na obranu [omissis]

– Nepostojanje odgovarajućeg obrazloženja i propuštanje dostave dovoljno informacija tužitelju [omissis]

– Nepostojanje obavijesti prije prvog uvrštenja tužiteljeva imena na popise [omissis]

– Nedostatnost formalnog preispitivanja i neodržavanje sastanka između tužitelja i predstavnika Vijeća ili saslušanja tužitelja [omissis]

Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na očitoj pogrešci u ocjeni [omissis]

Primjedba da Vijeće nije dostavilo dokaze o transakcijama navedenima u obrazloženjima pobijanih odluka [omissis]

Primjedba da nisu ispunjeni uvjeti o uvrštenju i održavanju upisa tužiteljeva imena na popisima [omissis]

¹²³ Imajući u vidu argumente stranaka, valja ispitati, kao što to smatra Vijeće, dopuštaju li transakcije navedene u obrazloženjima pobijanih odluka uvrštenje tužiteljeva imena na popise. U tu svrhu, s obzirom na to da su predmetne transakcije izvršene „u 2009.“, „kratko nakon nje (početak kolovoza 2010.)“, „u kolovozu 2010.“ i „u listopadu 2010.“ – odnosno, uz iznimku transakcija koje su izvršene 27. i 31. listopada 2010., prije 27. listopada 2010., dana stupanja na snagu Uredbe br. 961/2010, sukladno njezinu članku 41. prvom podstavku – valja ispitati, s jedne strane, jesu li transakcije koje su izvršene prije 27. listopada 2010. izvršene sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 423/2007 od 19. travnja 2007. o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 103, str. 1.) te, s druge strane, jesu li transakcije koje su izvršene nakon navedenog datuma izvršene sukladno Uredbi br. 961/2010.

¹²⁴ Stoga će Opći sud najprije izložiti tumačenje članka 7. do 10. Uredbe br. 423/2007, o čijoj su primjeni stranke već ispitane pisanim pitanjima Općeg suda, kao i članka 16. do 19. i 21. Uredbe br. 961/2010, kako bi utvrdio pravnu valjanost odobrenja ili suglasnosti koju je dalo nadležno nacionalno tijelo, u konkretnom slučaju Bundesbank. U tom pogledu, valja precizirati da članci 7. do 10. Uredbe br. 423/2007 u bitnome odgovaraju člancima 16. do 19. Uredbe br. 961/2010 te će stoga biti ispitani zajedno. Također, potonja uredba sadržava, u članku 21., odredbu koja se posebno odnosi na prijenos financijskih sredstava na iranske subjekte ili od njih. Nakon toga Opći će sud ispitati jesu li u konkretnom slučaju transakcije navedene u obrazloženjima pobijanih odluka, kako to tužitelj navodi, izvršene sukladno spomenutim odredbama.

- 125 Kao prvo, u odnosu na tumačenje članaka 7. do 10. Uredbe br. 423/2007 kao i članaka 16. do 19. i 21. Uredbe br. 961/2010, valja podsjetiti da prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo formulaciju te odredbe nego i kontekst u kojem se nalazi te ciljeve propisa kojeg je dio (presuda Suda od 17. studenoga 1983., Merck, 292/82, Zb., str. 3781., t. 12.).
- 126 Kao prvo, s jedne strane, valja navesti da je u članku 7. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 423/2007 te članku 16. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 961/2010 propisano da se zamrzavaju sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju osobama, subjektima i tijelima navedenima u Prilogu IV. i Prilogu V. kao i u Prilogu VII. i Prilogu VIII. navedenim uredbama (u daljnjem tekstu: načelo zamrzavanja financijskih sredstava).
- 127 S druge strane, u člancima 8. do 10. Uredbe br. 423/2007 kao i u člancima 17. do 19. Uredbe br. 961/2010 u bitnom je predviđeno da, „odstupajući“ od članka 7. Uredbe br. 423/2007 i od članka 16. Uredbe br. 961/2010, „nadležna tijela država članica [...] mogu odobriti oslobađanje određenih zamrznutih financijskih sredstava ili gospodarskih izvora ako su ispunjeni uvjeti [koji su nabrojani u gore navedenim uredbama]“. U biti, ti uvjeti odnose se, s jedne strane, na korištenje predviđenih financijskih sredstava i gospodarskih izvora te, s druge strane, u odnosu na odstupanja predviđena u člancima 9. i 10. Uredbe br. 423/2007 i člancima 18. i 19. Uredbe br. 961/2010, na prethodnu dostavu odobrenja, ovisno o slučaju, Odboru za sankcije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda ili drugim državama članicama i Komisiji. Nadalje, u člancima 9. i 10. Uredbe br. 423/2007 kao i u člancima 18. i 19. Uredbe br. 961/2010 precizirano je da se navedena odobrenja mogu dati „pod uvjetima koje [nadležna nacionalna tijela] smatraju primjerenima“. Na te se formulacije nadovezuju dva sljedeća komentara.
- 128 Kao prvo, iz tih odredbi proizlazi da je nadležnim nacionalnim tijelima dodijeljena ovlast da u određenim okolnostima, kao iznimku od načela zamrzavanja financijskih sredstava, odobre oslobađanje određenih financijskih sredstava. U tom cilju, ona moraju provesti pojedinačnu ocjenu svake predviđene operacije kako bi provjerila jesu li ispunjeni uvjeti za odobrenje oslobodjenja. S time u vezi, predmetni subjekti moraju zatražiti odobrenje za svaku transakciju koja potpada pod područje primjene navedenih odredbi. Stoga odredbe članaka 8. do 10. Uredbe br. 423/2007 kao i članaka 17. do 19. Uredbe br. 961/2010 ne dopuštaju nadležnim nacionalnim tijelima izdavanje općenitog odobrenja za određenu kategoriju transakcija na temelju kojeg bi subjekti na koje se ono odnosi stoga bili oslobođeni od traženja odobrenja u svakom pojedinom slučaju.
- 129 Kao drugo, suprotno navodima Vijeća, takvo odobrenje potvrđuje zakonitost odobrene transakcije, ovisno o tome radi li se o Uredbi br. 423/2007 ili Uredbi br. 961/2010. Stoga Vijeće ne može, osim u slučaju izvanrednih okolnosti čije postojanje mora dokazati, mjeru ograničavanja koja se ima primijeniti u budućnosti temeljiti na transakcijama koje su odobrene, ovisno o slučaju, sukladno članku 8., članku 9. ili članku 10. Uredbe br. 423/2007 ili članku 17., članku 18. ili članku 19. Uredbe br. 961/2010. Suprotno tomu, samo općenito odobrenje ne može, u slučaju nepostojanja pojedinačnog odobrenja, vezati Vijeće.
- 130 Kontekst u kojemu se nalaze članci 8. do 10. Uredbe br. 423/2007 i članci 17. do 19. Uredbe br. 961/2010 te osobito opća struktura tih uredbi podupiru tu jezičnu analizu. Naime, imajući u vidu njihov smještaj u Uredbi br. 423/2007 i u Uredbi br. 961/2010, članci 8. do 10. prve i članci 17. do 19. druge kao da ublažavaju načelo zamrzavanja financijskih sredstava, koje je propisano člankom 7. Uredbe br. 423/2007 i člankom 16. Uredbe br. 961/2010, a koji dolaze prije njih.
- 131 Konačno, to tumačenje koje se temelji na jezičnoj i kontekstualnoj analizi u skladu je s ciljem kojem teže uredbe br. 423/2007 i br. 961/2010, a to je volja da se spriječi širenje nuklearnog oružja te općenito održavanje mira i međunarodne sigurnosti, s obzirom na ozbiljnost opasnosti širenja nuklearnog oružja.

- 132 Kao drugo, u odnosu na transakcije koje su ostvarene posredstvom subjekata koji nisu uvršteni na popis kao oni koji izvršavaju plaćanja ili, kao u okviru postupka preko trećih osoba, oni koji plaćaju dugove subjekata koji su uvršteni na popis (u daljnjem tekstu: transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije uvršten na popis), valja naglasiti da ni Uredba br. 423/2007 ni Uredba br. 961/2010 ne sadržavaju izričite odredbe na temelju kojih bi takve transakcije trebale biti odobrene.
- 133 Međutim, iz odredbi, strukture i cilja kojem teže Uredba br. 423/2007 i Uredba br. 961/2010 proizlazi da transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije uvršten na popis nisu automatizmom zakonite i da, kako bi se jamčio koristan učinak članka 7. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. Uredbe br. 961/2010, subjekti na koje se to odnosi moraju osigurati zakonitost takvih transakcija tražeći, ako je to slučaj, odobrenje od nadležnih nacionalnih tijela.
- 134 Naime, kao prvo, s jedne strane, na temelju članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 te članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010 zabranjeno je sudjelovanje, svjesno ili namjerno, u aktivnostima čiji je cilj ili izravna ili neizravna posljedica zaobilaženje mjera iz stavaka 1. do 3. tih odredbi. One predstavljaju mjeru zabrane čije kršenje kao takvo može poslužiti kao samostalan temelj za izricanje sankcija na temelju primjenljivog nacionalnog prava, uključujući one kaznene naravi, sukladno članku 16. stavku 1. Uredbe br. 423/2007 i članku 37. stavku 1. Uredbe br. 961/2010 (vidjeti u tom smislu presudu Suda od 21. prosinca 2011., *Afrasiabi i dr.*, C-72/11, t. 34. i 35.).
- 135 Nadalje, time što se u članku 7. stavku 4. Uredbe br. 423/2007 i u članku 16. stavku 4. Uredbe br. 961/2010 navode aktivnosti čiji je cilj ili izravna ili neizravna posljedica „zaobilaženje“ mjera zabrane iz stavaka 1. do 3. istih odredbi, zakonodavac Unije misli na aktivnosti čiji je cilj ili posljedica ograničavanje njihova tvorca da primijeni navedenu mjeru zabrane (vidjeti u tom smislu presudu *Afrasiabi i dr.*, t. 134. *supra*, t. 60.). Kumulativni uvjeti obaviještenosti i namjere iz članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010 ispunjeni su kada osoba koja sudjeluje u aktivnosti na koju se odnose navedene odredbe namjerno traži postizanje cilja ili izravnog ili neizravnog učinka zaobilaženja koji je uz nju vezan. Oni su također ispunjeni kada predmetna osoba smatra da sudjelovanje u takvoj aktivnosti može imati taj cilj ili učinak i kad pristaje na tu mogućnost (vidjeti u tom smislu presudu *Afrasiabi i dr.*, t. 134. *supra*, t. 67.).
- 136 Stoga su transakcije ostvarene posredstvom subjekta koji nije uvršten na popis prikladne da se njima prekrši zabrana iz članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010 kada je njihov cilj ostvarenje financijskih transakcija koje su zabranjene subjektu uvrštenom na popis i kad subjekti koji su umiješani u takve transakcije stvarno žele ostvarenje tog cilja ili znaju da njihovo sudjelovanje u toj transakciji može imati taj cilj ili učinak te pristaju na takvu mogućnost. U tim je okolnostima na subjektu koji se poziva na usklađenost transakcija koje je izvršio, ovisno o slučaju, s Uredbom br. 423/2007 ili Uredbom br. 961/2010, da dokaže da nisu ispunjeni uvjeti zabrane iz, ovisno o slučaju, članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 ili članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010.
- 137 S druge strane, valja navesti da su u članku 21. Uredbe br. 961/2010, a što nije slučaj s Uredbom br. 423/2007, predviđena posebna pravila za prijenos financijskih sredstava na iransku osobu, subjekt ili tijelo ili od iranske osobe, subjekta ili tijela. Točnije, spomenuti članak nameće obvezu ishoda prethodne dozvole od nadležnih nacionalnih tijela za svaki prijenos, osim prijenosa iz stavka 1. točke (a) tog članka, u iznosu jednakom ili većem od 40.000 eura. Takvo odobrenje, u skladu s člankom 21. stavkom 4. Uredbe br. 961/2010, izdaje se samo ako predviđeni prijenos financijskih sredstava ne pridonosi aktivnostima spomenutima u toj odredbi. Suprotno tomu, za prijenose sredstava u iznosu nižem od 40.000 eura nije potrebno prethodno odobrenje, već se o njima treba obavijestiti kada je njihov iznos viši od 10.000 eura.
- 138 Iz analize *a contrario* članka 21. Uredbe br. 961/2010 proizlazi da se prijenosi financijskih sredstava na iransku osobu, subjekt ili tijelo ili od iranske osobe, subjekta ili tijela, uključujući, kao što to proizlazi iz članka 1. točke (m) navedene uredbe, iranske osobe, subjekte ili tijela koji nisu uvršteni na popis, mogu načelno ostvariti, pod uvjetom da su ispunjene pretpostavke iz navedenog članka 21. Stoga članak 21.

- Uredbe br. 961/2010 predstavlja ublažavanje načela zamrzavanja financijskih sredstava iz članka 16. Uredbe br. 961/2010, s obzirom na to da se, kao što to proizlazi iz članka 1. točke (i) navedene uredbe, zamrzavanjem financijskih sredstava smatra svaka radnja čiji je cilj osobito sprječavanje svakog prijenosa financijskih sredstava koji ima za posljedicu smanjenje njihove količine, iznosa, promjene mjesta gdje se nalaze, njihova vlasništva, njihova posjeda, njihove naravi, njihova odredišta.
- 139 Međutim, s obzirom na to da, kao što to proizlazi iz prethodne točke, članak 21. Uredbe br. 961/2010 predstavlja ublažavanje načela iz članka 16. navedene uredbe, valja navesti da se navedeni članak 21. Uredbe br. 961/2010 mora tumačiti u skladu s člankom 16. stavkom 4. te iste uredbe. Potonjom je odredbom zabranjeno svjesno i namjerno zaobilaženje mjera iz stavaka 1. do 3. Stoga prijenosi financijskih sredstava koji se mogu ostvariti sukladno članku 21. ne bi trebali omogućiti zaobilaženje zabrane iz članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010.
- 140 Kao drugo, valja podsjetiti da je, u odnosu na financijske i kreditne institucije poput tužitelja, člankom 11.a stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 423/2007, kako je uključen u navedenu uredbu na temelju članka 1. točke (h) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1110/2008 od 10. studenoga 2008. o izmjeni Uredbe br. 423/2007 (SL L 300, str. 1.), naloženo navedenim institucijama, koje potpadaju pod područje primjene članka 18. Uredbe br. 423/2007, da „neprestano prate promet na računima“ u poslovanjima s financijskim i kreditnim institucijama iz stavka 2. tog članka 11.a, i to osobito financijskim i kreditnim institucijama sa sjedištem u Iranu. Na temelju članka 18. Uredbe br. 423/2007, to se osobito primjenjuje na sve pravne osobe, sve subjekte i sva tijela čije je sjedište, poput tužiteljeva, u državi članici ili su osnovani sukladno pravu države članice te na sve pravne osobe, sve subjekte i sva tijela u odnosu na sve poslovne transakcije koje su ostvarene u cijelosti ili djelomično unutar Zajednice. Člankom 23. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 961/2010 slična obveza praćenja nalaže se financijskim i kreditnim subjektima koji potpadaju pod područje primjene članka 39. navedene uredbe, u odnosu na promet na računima.
- 141 Stoga bi koristan učinak odredbi članaka 7. do 10. Uredbe br. 423/2007 i članaka 16. do 19. i 21. Uredbe br. 961/2010 bio doveden u pitanje ako bi subjekt koji nije uvršten na popis posredstvom drugog subjekta koji nije uvršten na popis mogao slobodno ostvarivati transakcije kao onaj koji plaća dugove ili izvršava plaćanja za račun subjekta koji je uvršten na popis. Iz navedenoga proizlazi da subjekt koji nije uvršten na popis mora uvijek osigurati zakonitost takvih transakcija, tražeći, ako je to slučaj, odobrenje nadležnog nacionalnog tijela.
- 142 U skladu s takvim tumačenjem Uredbe br. 423/2007 i Uredbe br. 961/2010, nakon toga valja ispitati jesu li u konkretnom slučaju transakcije navedene u obrazloženjima pobijanih odluka bile zakonite.
- 143 U tom pogledu valja podsjetiti da, kako bi dokazao da su sve transakcije koje je ostvario bile zakonite, tužitelj ističe da ih je, ovisno o slučaju, odobrio Bundesbank ili su bile isključene iz područja primjene mjera ograničavanja ili ostvarene sukladno postupku koji je odobrio Bundesbank, i to postupku preko trećih osoba.
- 144 Opći sud ispitat će, kao prvo, transakcije koje su navodno isključene iz područja primjene, kao drugo, transakcije koje su navodno dopuštene i, kao treće, transakcije koje su navodno izvršene sukladno postupku preko trećih osoba.
- 145 Kao prvo, u odnosu na transakcije koje su navodno isključene iz područja primjene mjera ograničavanja, valja navesti da se, s jedne strane, tužitelj ograničava na tvrdnju da su neke transakcije isključene iz navedenog područja primjene a da u tom pogledu ne izlaže svoju argumentaciju, koja je usredotočena na odobrene ili dopuštene transakcije. U tim uvjetima argument valja odbiti kao nedopušten, sukladno odredbama članka 44. stavka 1. Poslovnika.

- 146 S druge strane, tužitelj je na raspravi precizirao da se odobrenje koje je dao Bundesbank u odnosu na postupak preko trećih osoba temeljilo na pretpostavci da su transakcije koje se ostvaruju prema tom postupku isključene iz područja primjene, ovisno o slučaju, članka 7. Uredbe br. 423/2007 ili članka 16. Uredbe br. 961/2010. U tim uvjetima taj će se argument ispitati u okviru ispitivanja transakcija koje su navodno odobrene i ostvarene sukladno tom postupku.
- 147 Kao drugo, u odnosu na transakcije koje je navodno odobrio Bundesbank, tužitelj ističe da su one bile potrebne i odobrene, ovisno o slučaju, na osnovi članka 18. ili članka 21. Uredbe br. 961/2010. U odgovoru na pisano pitanje Općeg suda dodao je da je, prije stupanja na snagu Uredbe br. 961/2010, uvijek kada je to bilo potrebno tražio odobrenja sukladno člancima 8. do 10. Uredbe br. 423/2007. Kako bi dokazao zakonitost tih transakcija, tužitelj je u prilogu tužbi dostavio samo, s jedne strane, popis transakcija koje su navodno odobrene na temelju članka 18. Uredbe br. 961/2010, a koje su izvršene između 2. rujna 2010. i 21. srpnja 2011. i koje uključuju Bank Mellat, Bank Sepah, Bank Saderat Iran i Bank Saderat Plc (Bank Saderat iz Londona), Future Bank te Postbank of Iran. S druge strane, dostavio je deset „primjera“ odobrenja, koja su izdana na temelju članka 21. stavka 4. Uredbe br. 961/2010, 7. i 24. siječnja 2011., 3. veljače 2011., 23. ožujka 2011., 13. i 19. svibnja 2011. i 16. lipnja 2011. o transakcijama koje su izvršene sukladno postupku preko trećih osoba za koje je takvo odobrenje bilo potrebno.
- 148 S jedne strane, u odnosu na transakcije na koje se odnose obrazloženja pobijanih akata koje su izvršene prije 2. rujna 2010., tužitelj ne može osnovano tvrditi da uvjeti uvrštenja njegova imena na popise, koje je obrazloženo transakcijama izvršenima 2009. i 2010., nisu ispunjeni zato što su transakcije koje su izvršene u razdoblju od 2. rujna 2010. do 21. srpnja 2011. bile odobrene. Stoga valja odbiti taj argument kao bespredmetan u dijelu u kojem se odnosi na transakcije navedene u obrazloženjima pobijanih odluka koje su izvršene prije 2. rujna 2010.
- 149 S druge strane, u odnosu na transakcije koje su izvršene počevši od 2. rujna 2010., valja navesti da primjeri odobrenja navedenih u točki 145. ove presude nisu dovoljni za podupiranje tužiteljeva argumenta prema kojem su sve transakcije koje je izvršio nakon 2. rujna 2010. i na koje se odnose obrazloženja pobijanih akata bile zakonite. Stoga valja odbiti taj argument kao neosnovan u dijelu u kojem se odnosi na te transakcije.
- 150 Kao treće, u odnosu na transakcije koje su navodno izvršene sukladno postupku preko trećih osoba koji je odobrio Bundesbank, tužitelj je na raspravi istaknuo da su, prema Bundesbankovu mišljenju, ovisno o slučaju, bile isključene iz područja primjene članka 7. Uredbe br. 423/2007 ili članka 16. Uredbe br. 961/2010. Nadalje, on je od donošenja Uredbe br. 961/2010 stalno tražio odobrenje sukladno njezinu članku 21., kada je takvo odobrenje bilo potrebno. U tom pogledu, uz činjenicu da potonji argument valja odbiti zbog razloga izloženih u točki 145. ove presude, najprije valja navesti da su, u odnosu na navode iz točaka 135. do 139. ove presude, transakcije koje su navodno izvršene sukladno postupku preko trećih osoba takve naravi da krše zabranu iz članka 7. stavka 4. Uredbe br. 423/2007 i članka 16. stavka 4. Uredbe br. 961/2010. Naime, cilj je tih transakcija, sukladno definiciji iznesenoj u tužbi, ostvarenje financijskih transakcija subjekata koji su uvršteni na popis, s obzirom na to da su morale osobito omogućiti ispunjenje ranijih obveza iranskih banaka koje su uvrštene na popis. Tužitelj je znao ne samo za postojanje mjera ograničavanja koje su donesene protiv Irana već i za činjenicu da je postupak preko trećih osoba, bez obzira na načelo zamrzavanja financijskih sredstava, omogućavao izvršenje transakcija banaka koje su uvrštene na popise.
- 151 Stoga izvršenje transakcija financijske institucije sukladno postupku preko trećih osoba može načelno opravdati donošenje mjere ograničavanja, osim ako je navedene transakcije odobrilo nadležno nacionalno tijelo sukladno, ovisno o slučaju, Uredbi br. 423/2007 ili Uredbi br. 961/2010, te, suprotno onomu što je tužitelj istaknuo na raspravi, potpada pod područje primjene članka 7. Uredbe br. 423/2007 ili članka 16. Uredbe br. 961/2010.

- 152 Tužitelj, međutim, tvrdi da su te transakcije bile zakonite. Kako bi dokazao njihovu zakonitost, u prilogu tužbi dostavio je, među ostalim:
- dvije elektroničke poruke Bundesbanka upućene tužitelju s nadnevcima 24. svibnja 2007. i 1. srpnja 2008., čije su informacije potvrđene drugim dopisima i elektroničkim porukama koje su u istom razdoblju, ovisno o slučaju, uputili Bank Saderat tužitelju, tužitelj Bundesbanku, Bundesbank Bank Saderatu, te bilješkama o telefonskim razgovorima koje datiraju iz istog razdoblja, osim jednog razgovora koji se odvio 2011., a koje su sastavili predstavnici tužitelja;
  - tri pisma koja je Österreichische Nationalbank (Austrijska narodna banka) uputio Wirtschaftskammeru Österreich (Austrijska gospodarska komora), od kojih je jedno bez nadnevka, a druga nose nadnevke 27. lipnja 2008. i 6. kolovoza 2010., u kojima se izlažu rezultati sastanka Relex/Sustava za sankcije 13. lipnja 2007., pravno stajalište Österreichische Nationalbanka u odnosu na financijske transakcije te novi zahtjevi pribavljanja odobrenja koji proizlaze iz odluke 2010/413;
  - tri revizijska izvješća, od kojih dva s nadnevkom 16. prosinca 2010. i 30. svibnja 2011., izradili su predstavnici Bundesbanka, a treće s nadnevkom 23. prosinca 2010. izradilo je konzultantsko društvo (u daljnjem tekstu: izvješće od 23. prosinca 2010.).
- 153 U tom pogledu, kao prvo, valja navesti da je točno da su, prema nekim Bundesbankovim dopisima, s jedne strane, „prijenosi financijskih sredstava [mogli] biti izvršeni između dvaju bankovnih računa dvaju subjekata koji nisu uvršteni na popis i u slučaju da su [bili] izvršeni s ciljem podmirenja dugova subjekata koji je uvršten na popis“. S druge strane, iz Bundesbankova dopisa s nadnevkom 24. svibnja 2007. proizlazi da je zahtjev za izdavanje odobrenja za primanje plaćanja koja potječu od Banka Sepah s nadnevkom 18. travnja 2007. bio „nepotreban“.
- 154 Međutim, Opći sud smatra da ti dopisi, kao i dopisi kojima se potvrđuju određene činjenice te bilješke o telefonskim razgovorima, u izostanku odobrenja izdanog pojedinačno za svaki slučaj, s obzirom na sadržaj Uredbe br. 423/2007 i Uredbe br. 961/2010, nisu dovoljni za dokazivanje zakonitosti transakcija navedenih u obrazloženjima pobijanih akata, imajući u vidu navode izložene u točkama 136. do 139. ove presude. Naime, s jedne strane, općenito odobrenje u kojem se ne razlikuje narav točno određenih transakcija i predmetni subjekti koji su uvršteni na popis nije dovoljno. S druge strane, predmetni dopisi, poruke elektroničke pošte i telefonski pozivi, ovisno o slučaju, prethode jednoj ili dvjema transakcijama na koje se odnose obrazloženja pobijanih akata, uz iznimku poziva koji je upućen nakon tužiteljeva uvrštenja na popis. U odnosu na postojanje praćenja iz točke 138. ove presude, razumno pažljiva financijska institucija morala je zatražiti više pojašnjenja u odnosu na primljeno „odobrenje“.
- 155 Kao drugo, u odnosu na pisma Österreichische Nationalbanka, dovoljno je navesti da to tijelo nije nadležno nacionalno tijelo za Njemačku u smislu Uredbe br. 423/2007 i Uredbe br. 961/2010. Međutim, tužitelj ima sjedište u Njemačkoj.
- 156 Kao treće, suprotno tužiteljevim navodima, iz revizijskih izvješća navedenih u točki 152. trećoj podtočki ove presude ne proizlazi da se tužitelj u svakom slučaju uskladio sa zahtjevima mjera ograničavanja. Suprotno tomu, osim činjenice da je dva revizijska izvješća izradio Bundesbank te da je u izvješću od 23. prosinca 2010. provedena analiza financijskih transakcija koje je tužitelj izvršio i koja nije taksativna, već utemeljena na uzorku, u izvješću od 23. prosinca 2010. izrijekom se navodi da transakcije koje su izvršene u 2010. u okviru postupka preko trećih osoba mogu dovesti u pitanje ciljeve politike kažnjavanja Unije.

157 Iz svega navedenog, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, proizlazi da transakcije navedene u obrazloženjima pobijanih odluka, u izostanku pojedinačnog odobrenja, nisu zakonite u odnosu na, ovisno o slučaju, Uredbu br. 423/2007 i Uredbu br. 961/2010, s obzirom na to da je, imajući u vidu navode iz točaka 129. i 139. ove presude, Vijeće moglo valjano utemeljiti mjere ograničavanja u odnosu na tužitelja na navedenim transakcijama.

[omissis]

Prigovor koji se odnosi na ocjenu prijedloga o upisu i preispitivanje upisa [omissis]

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na povredi načela zaštite legitimnih očekivanja, načela pravne sigurnosti i prava na dobru upravu [omissis]

Prigovor nezakonitosti iz članka 20. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 961/2010, članka 16. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 961/2010 i članka 23. stavka 2. Uredbe br. 267/2012 [omissis]

Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji se na povredi načela proporcionalnosti, prava vlasništva i prava na obavljanje gospodarske aktivnosti [omissis]

Vremenski učinci poništenja akata od 23. svibnja 2011. [omissis]

Troškovi [omissis]

Slijedom navedenoga,

OPĆI SUD (četvrto vijeće),

proglašava i presuđuje:

- 1. Poništavaju se Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 503/2011 od 23. svibnja 2011. o provedbi Uredbe (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana i Odluka Vijeća 2011/299/ZVSP od 23. svibnja 2011. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana, u dijelu u kojem se odnose na Europäisch-Iranische Handelsbank AG.**
- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. Europäisch-Iranische Handelsbank snosit će, osim triju petina vlastitih troškova, i tri petine troškova Vijeća Europske unije.**
- 4. Vijeće će snositi, osim dviju petina vlastitih troškova, i dvije petine troškova Europäisch-Iranische Handelsbanka.**
- 5. Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske i Komisija snosit će vlastite troškove.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 6. rujna 2013.

Potpisi